

**ZARZĄDZENIE NR 1060/WBU/2022
PREZYDENTA MIASTA ZABRZE**

z dnia 15 listopada 2022 r.

w sprawie przedłożenia projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023-2048

Na podstawie art. 230 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 1634 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przedłożyć Radzie Miasta Zabrze projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023-2048 wraz z Załącznikiem określającym przedsięwzięcia.

§ 2. Przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023-2048 wraz z Załącznikiem określającym przedsięwzięcia, celem zaopiniowania.

§ 3. Wykonanie Zarządzenia powierzyć Skarbnikowi Miasta.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

PREZYDENT MIASTA

Małgorzata Mańka-Szulik

PREZYDENT MIASTA ZABRZE

PROJEKT WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ MIASTA ZABRZE NA LATA 2023-2048

PREZYDENT MIASTA

Małgorzata Mańka-Szulik

ZABRZE, LISTOPAD 2022 R.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZABRZE

PREZYDENT MIASTA

Małgorzata Szulik

z dnia r.

w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023-2048

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 10 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079, 1561), art. 12 pkt 11 w związku z art. 92 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526) oraz art. 226, art. 227, art. 228, art. 230 ust. 6, art. 230 b, art. 232 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Wieloletnią Prognozę Finansową miasta Zabrze na lata 2023-2048 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań oraz objaśnieniami przyjętych wartości, zgodnie z Zestawieniem Nr 1 do Uchwały.

§ 2. Uchwalić wykaz przedsięwzięć realizowanych w latach 2023-2032, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały.

§ 3. 1. Upoważnić Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć, określonych Załącznikiem Nr 1 do Uchwały.

2. Upoważnić Prezydenta Miasta do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy do kwoty łącznie w wysokości 1.000.000.000 zł.

3. Upoważnić Prezydenta Miasta do przekazania uprawnień w zakresie zaciągania zobowiązań, określonych w ust. 1 i 2 kierownikom miejskich jednostek organizacyjnych.

4. Upoważnić Prezydenta Miasta do dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięć finansowanych z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w związku ze zmianami w realizacji tych przedsięwzięć, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową. Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów.

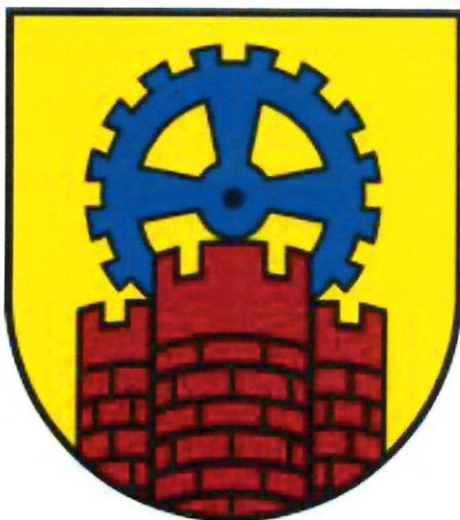
§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 5. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 6. Z dniem 1 stycznia 2023 roku traci moc Uchwała Nr XLI/681/21 Rady Miasta Zabrze z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2022-2048 ze zmianami.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2023 r.

LP	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca program	Okres realizacji programu		Łączne nakłady finansowe	Limit zobowiązań														
			od	do		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032					
1																				17
1.2.	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerswta publiczno-privatnego, z tego:				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1.	- wydatki bieżące				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1.1	-																			
1.2.2.	- wydatki majątkowe				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.2.1	-																			
1.3.	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:				948 232 060	103 430 494	110 173 975	131 309 666	111 743 588	52 924 612	25 881 172	24 108 808	21 948 932	20 516 255	11 179 096	11 179 096	347 962 407			
1.3.1.	- wydatki bieżące				9 137 360	1 576 750	1 493 100	837 600	737 600	16 000	16 000	16 000	0	0	0	0	4 587 891			
1.3.1.1	Wykonanie usługi dekoracji świątecznych na terenie Miasta Zabrze		2020	2024		600 000	600 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 200 000			
1.3.1.2	Rating miasta Zabrze		2021	2024		369 700	126 350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	126 651			
1.3.1.3	Przebudowa części istniejących obiektów i budowa nowych obiektów na terenie Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu		2018	2024		100 000	50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
1.3.1.4	Punkt Czytane Powietrze		2021	2029		202 600	51 000	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	0	0	0	0	147 000			
1.3.1.5	Za zieloniem		2022	2026		3 457 740	649 440	721 600	721 600	0	0	0	0	0	0	0	2 814 240			
1.3.1.6	KIBICE RAZEM		2023	2025		300 000	100 000	100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	300 000			
1.3.1.7	Tworzenie i rozwój bazy infrastrukturalnej na potrzeby rozwoju kultury fizycznej, sportu, kultury i promocji gminy poprzez powierzenie zadania publicznego spółce Stadion w Zabrzu Sp. z o.o.		2011	2032		2 500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
1.3.2.	- wydatki majątkowe				939 094 700	101 853 704	106 680 875	130 472 068	111 005 988	52 906 612	25 865 172	24 092 808	21 948 932	20 516 255	11 179 096	11 179 096	343 374 516			
1.3.2.1	Uzbrojenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe		2018	2026		850 000	1 000 000	2 860 346	1 000 000	0	0	0	0	0	0	0	5 600 823			
1.3.2.2	Budowa i przebudowa systemu dróg lokalnych na terenie Miasta Zabrze		2018	2026		119 095 525	21 294 971	16 817 604	10 672 930	0	0	0	0	0	0	0	60 266 325			
1.3.2.3	Modernizacja budynku użyteczności publicznej ul. Jordana 2		2021	2024		4 685 000	300 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 985 000			

**OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI
PRZY SPORZĄDZANIU
WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ
MIASTA ZABRZE NA LATA 2023 - 2048**

1.	WPROWADZENIE	3
2.	ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE	4
3.	DOCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 – 2048	6
3.1.	DOCHODY BIEŻĄCE.....	6
3.2.	DOCHODY MAJĄTKOWE	10
4.	WYDATKI BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 - 2048	12
4.1.	WYDATKI BIEŻĄCE.....	12
4.2.	WYDATKI MAJĄTKOWE	16
5.	PRZYCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023- 2048.....	18
6.	ROZCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2022 - 2048.....	21
7.	WYSOKOŚĆ DŁUGU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 - 2048	23
8.	INFORMACJA O SPEŁNIENIU USTAWOWYCH NORM OSTROŻNOŚCIOWYCH.....	26
8.1.	NADWYŻKA OPERACYJNA – ART. 242 UOFP	26
8.2.	WSKAŹNIK - ART. 243 UOFP	30

1. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jednym z zasadniczych wymogów narzuconych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku, które odnoszą się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Zabrze zastosowano wzory załączników (zestawienie nr 1 oraz załącznik nr 1 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze jest projekt uchwały budżetowej na 2023 rok, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu miasta Zabrze za lata 2020 i 2021, wartości planowane na koniec III kwartału 2022 roku oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – październik 2022 r.).

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie. Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2046. Jednakże z uwagi na zaplanowane w latach 2047-2048 kwoty wydatków również z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, które przekraczają okres prognozy kwoty długu, Wieloletnia Prognoza Finansowa miasta Zabrze została przygotowana na lata 2023-2048.

Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu.

2. ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Miasta Zabrze wykorzystano dwa podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – produkt krajowy brutto (PKB) oraz wskaźnik inflacji (CPI). Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Miasta Zabrze, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Wobec dynamicznie zmieniającej się sytuacji gospodarczej formułowanie założeń na przyszłe lata było zdecydowanie utrudnione. Niepewna perspektywa jest spowodowana przede wszystkim konsekwencjami agresji zbrojnej Rosji przeciw Ukrainie oraz możliwością pojawienia się kolejnych zaburzeń w światowej gospodarce wywołanych kolejnymi falami pandemii. Bezpośrednim skutkiem trwającej wojny w Ukrainie są wyraźnie wyższe notowania cen surowców energetycznych i części surowców rolnych na rynkach światowych oraz przedłużające się napięcia w globalnych sieciach dostaw. To z kolei może wpłynąć na przedłużenie „Tarczy Antyinflacyjnej”, wyższej inflacji ograniczającej siłę nabywczą gospodarstw domowych i podwyższającej koszty działalności przedsiębiorstw oraz zacieśnienia polityki pieniężnej. Krajowa koniunktura będzie bowiem pod wpływem silnego negatywnego szoku podażowego odzwierciedlonego w wyraźnym wzroście inflacji.

Z powyższych powodów w niniejszym dokumencie głównie skoncentrowano się na prognozach makroekonomicznych sformułowanych przez Ministerstwo Finansów, w zakresie określenia poszczególnych źródeł dochodów oraz grup wydatków. Prognozę oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 3 października 2022 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje Tabela 1.

Należy również podkreślić, iż dotkliwe dla finansów Miasta, w tym w przyszłych, prognozowanych budżetach, okazały się zmiany wprowadzone w ramach programu „Polski Ład”, w szczególności nowe zasady podatkowe. Korekty te znacząco uszczupliły dochody miasta Zabrze, przy czym jest to skutek trwały i będzie odpowiednio ograniczał zdolności finansowe Miasta w kolejnych latach.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

wskaźnik	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
INFLACJA	9,80%	4,80%	3,10%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
PKB	1,70%	3,10%	3,10%	2,90%	2,90%	2,90%	2,80%
wskaźnik	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
INFLACJA	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
PKB	2,70%	2,70%	2,60%	2,60%	2,50%	2,40%	2,30%
wskaźnik	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043
INFLACJA	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
PKB	2,20%	2,10%	2,00%	2,00%	1,80%	1,80%	1,80%
wskaźnik	2044	2045	2046	2047	2048	-	-
INFLACJA	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%	-	-
PKB	1,70%	1,60%	1,50%	1,50%	1,50%	-	-

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 3 października 2022 r., (www.gov.pl/web/finanse), Warszawa 2022.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2023 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu,
- dla lat 2024 - 2048 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki dynamiki inflacji oraz dynamiki PKB.

3. DOCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 – 2048

Prognozy dochodów miasta Zabrze dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych,
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
3. subwencje, w tym subwencję rozwojową od 2024 roku,
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące,
5. pozostałe dochody bieżące, w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku,
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

3.1.DOCHODY BIEŻĄCE

Bazą wyjściową do prognozowania dochodów bieżących w latach 2023 - 2048 był projekt budżetu miasta Zabrze na 2023 rok. Poczynając od roku 2024 dokonano określenia przyszłego, prawdopodobnego kształtowania się każdej z wyżej wymienionych pozycji, zgodnie z poniższym wyszczególnieniem:

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)

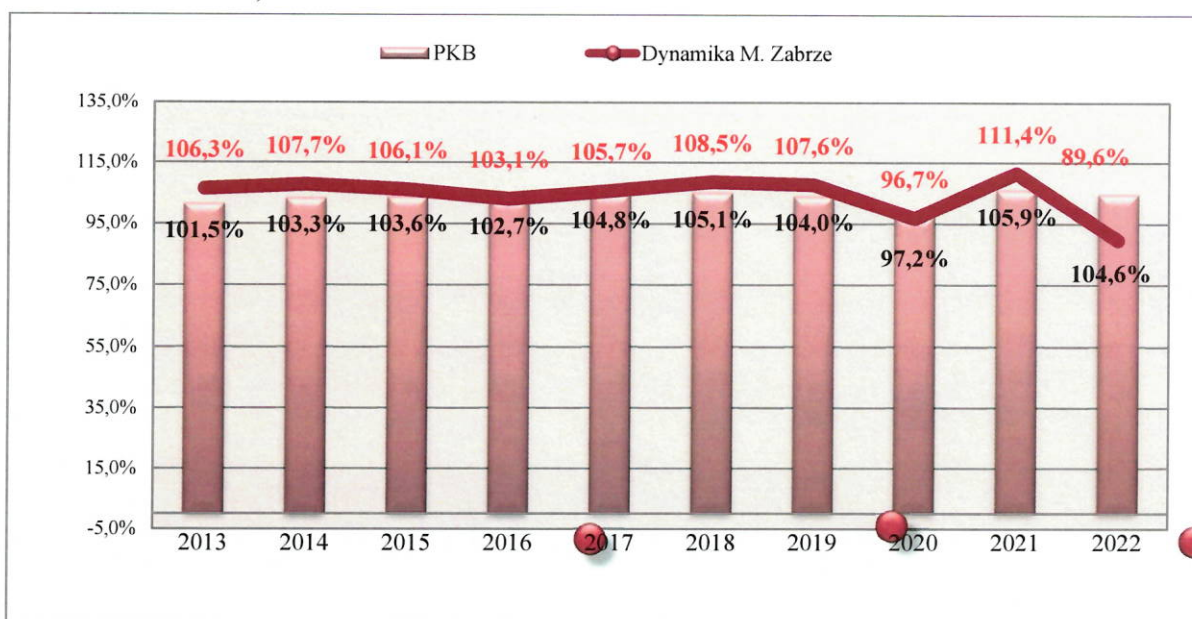
Wpływy z tego tytułu zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2023 o zakładaną wartość PKB. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 1927) poczynając od 2022 roku, wyliczenia kwot rocznego dochodu jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Zgodnie z danymi historycznymi, zauważalna jest zależność pomiędzy dynamiką realizacji wpływów z podatków dochodowego od osób fizycznych (PIT) a wskaźnikiem PKB, przy czym dynamika dochodów uzyskiwanych przez miasto Zabrze była zazwyczaj wyższa aniżeli wskaźnik PKB. Tym bardziej na uwagę zasługuje to, iż podstawa do opracowania prognozy, a więc projektowana kwota planu na 2023 rok, podobnie jak w roku ubiegłym, była niższa aniżeli kwota zaplanowana na rok bieżący (plan na

dzień 15.11.2022 r. 218.581.095 zł) - spadek o 7,2 pp. Na wykresie nr 1 zaprezentowano porównanie wskaźnika PKB i dynamiki realizacji dochodu z PIT w Mieście Zabrze w latach 2013 – 2021.

Spadek, który odnotowano w 2020 roku wynikał z trudności jakie przechodziła polska gospodarka wywołanych epidemią koronawirusa. Natomiast w roku bieżącym dotkliwe dla finansów Miasta okazały się kolejne zmiany podatkowe w PIT wprowadzone w ramach programu „Polski Ład”. Na podstawie ustawy wprowadzającej rozwiązania „Polskiego Ładu” dochody 2022 roku znacząco zmalały.

Wykres Nr 1. Porównanie wskaźnika PKB i dynamiki realizacji dochodu z PIT w Mieście Zabrze w latach 2013 – 2022 (według planu na 30.09.2022 r.)

Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)

Wpływy z tego tytułu zaprognozowano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2023 o zakładaną wartość PKB. Zgodnie ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 1927) poczynając od 2022 roku wyliczenia kwot rocznego dochodu jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych – tożsamo jak w przypadku udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Subwencja ogólna

Planowaną kwotę subwencji ogólnej na 2023 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji z budżetu państwa w oparciu o prognozowany wskaźnik PKB.

Ponadto biorąc pod uwagę zmiany podatkowe wprowadzone w ramach programu Polski Ład, które będą mieć realny wpływ na powstanie luki w dochodach jednostek samorządu terytorialnego z tytułu PIT i CIT, zdecydowano się na uwzględnienie w projekcji dochodów w latach 2024 – 2048 również wpływów z tytułu subwencji rozwojowej. Zgodnie z pierwotną deklaracją ministerstwa finansów, Budżet Państwa weźmie na siebie pokrycie wspomnianego ubytku rekompensując go subwencją rozwojową. Jednakże nowe przepisy wprowadzone ustawą zmieniającą ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego przewidują, że ze względu na wcześniejsze zasilenie finansowe samorządów, w roku 2023 nie otrzymają one części rozwojowej subwencji ogólnej – zostanie ona po raz pierwszy przekazana w 2024 roku.

Do wyliczeń kwoty, jaka ma zasilić przyszłe budżety Miasta przyjęto następujące założenie: za wyjściową wartość subwencji rozwojowej przyjęto przyznane w IV kwartale 2022 roku następujące środki:

- uzupełnienie dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT),
- uzupełnienie dochodów gmin w ramach subwencji ogólnej,

które następnie odpowiednio zrewaloryzowano z upływem czasu wskaźnikiem inflacji.

Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące

Planowaną kwotę dotacji celowych z budżetu państwa na 2023 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych dotacji celowych w oparciu o prognozowany wskaźnik inflacji.

W tej grupie dochodów uwzględniono również dochody bieżące związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich. Wartości zaprognozowano według szacunkowych wpływów do budżetu miasta zgodnie z przewidywanymi harmonogramami ich realizacji oraz podpisanymi umowami. Środki uzyskiwane w ramach tej kategorii dotyczyć mogą wpływów z funduszy Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Budżetu Państwa oraz innych jednostek sektora finansów publicznych.

Niezależnie od zaplanowanych w projekcie budżetu na 2023 rok wpływów, w latach 2024 – 2029 uwzględniono ogółem dochody dotyczące następujących projektów:

1. Miasto Przestrzeni Rozwoju – 532.850 zł;
2. LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”- 79.817 zł;
3. Postpanademiczne ożywienie edukacji (2022-2024) - ZS 3 – 31.000 zł;

4. Punkt Czyste Powietrze – 96.000 zł;
5. Za życiem – 2.164.800 zł.

Pozostałe dochody bieżące, w tym: z podatku od nieruchomości

W pozycji tej wykazano pozostałe dochody bieżące, w szczególności kwoty z podatków i opłat lokalnych. Prognozę wykonano poprzez wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2023 o zakładaną wartość inflacji. Wyjątek stanowią wpływy z podatku od nieruchomości, w zakresie których zwiększono bazę przedmiotowych dochodów odpowiednio o kwotę 3 mln zł w latach 2024-2025 jako konsekwencję wzrostu ilości sprzedanych nieruchomości przeznaczonych pod działalność gospodarczą oraz zabudowę mieszkaniową w latach 2018 – 2022, a także planowanych zakończeń procesów inwestycyjnych, a co za tym idzie, włączeniem ich do bazy podatkowej w latach 2023 - 2025. Ponadto dla pozycji podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej zastosowano indeksację wskaźnikiem PKB.

Wpływy z podatków lokalnych stanowią jedno z ważniejszych źródeł bieżących wpływów do budżetu, które charakteryzują się względną stabilnością. Jednakże nadmienić należy, iż Miasto posiada ograniczone możliwości kształtowania polityki podatkowej. Wyrażają się one poprzez ustalanie przez Radę Miasta stawek podatkowych w granicach ustawowego pułapu określonego przez Ministra Finansów oraz stosowanie przez Miasto indywidualnych, celowych ulg (np. w zakresie nowych inwestycji, dla zabudowy jednorodzinnej) oraz zwolnień i umorzeń. Niezależnie od powyższego, w grupie podatków lokalnych znajdują się również wpływy, które stanowią dochód gminy a pobierane są przez urzędy skarbowe. W stosunku do tych dochodów Miasto nie posiada wpływu na ich wysokość ani ściągalność, a jedynie ma możliwość zastosować różnorodne preferencje podatkowe, np. poprzez opiniowanie odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty czy umorzenia zaległości.

Dochody z opłat dotyczą natomiast w głównej mierze wpływów pobieranych na podstawie odrębnych ustaw np. opłata za wywóz śmieci, opłaty za korzystanie z wyżywienia placówkach przedszkolnych, opłaty za wydanie koncesji na sprzedaż alkoholu, opłaty za wydanie prawa jazdy, opłaty z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości czy też opłata skarbową. Dochody Miasta z opłat lokalnych w ostatnich latach charakteryzowały się tendencją rosnącą, przy czym od 2020 roku zauważalny jest zdecydowany wzrost tej kategorii dochodów. Jest to spowodowane zmianami regulacji w obszarze komunalnej gospodarki odpadami, w tym podniesieniem ceny za usługę gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwagi na znaczący wzrost cen wykonawców oferujących tego typu usługi (korelacja dochodowo-wydatkowa).

3.2.DOCHODY MAJĄTKOWE

Do dochodów majątkowych zaliczono wpływy ze sprzedaży majątku, wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności oraz dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

Poczynając od 2024 roku dokonano określenia przyszłego, prawdopodobnego kształtowania się każdej z wyżej wymienionych pozycji, zgodnie z poniższym wyszczególnieniem:

Dochody ze sprzedaży majątku

W 2023 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 50.095.000 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności. W zakresie kolejnych lat projekcji tj. 2024 -2048 przedmiotowe dochody zaprognozowano na podstawie aktualnie kształtujących się cen oraz popytu na zbywane przez miasto Zabrze nieruchomości. Jednocześnie należy brać pod uwagę, iż wpływy z tego tytułu mogą ulec zmianie w zależności od panującej koniunktury na rynku nieruchomości w latach przyszłych, a także od tego, jakie nieruchomości (uzbrojone czy nieuzbrojone) będą oferowane do sprzedaży. W ramach uzyskiwanych dochodów zaplanowano wpływy m.in. ze zbycia nieruchomości niezabudowanych, które Miasto zdecydowało się uzbroić bądź już uzbroiło, w celu pozyskania kolejnych inwestorów, a także znacznych gruntów pod zabudowę zarówno jednorodziną jak i wielorodziną – efekt realizacji przedsięwzięć w tym zakresie w latach 2018-2024.

Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje

Otrzymane transfery majątkowe, w szczególności dochody związane z realizacją przedsięwzięć wieloletnich zaprognozowano według szacunkowych wpływów do budżetu Miasta zgodnie z zaplanowanymi przedsięwzięciami wieloletnimi.

Środki uzyskiwane w ramach tej grupy dotyczyć mogą wpływów z funduszy Unii Europejskiej, Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Budżetu Państwa oraz innych jednostek sektora finansów publicznych. Wpływy z budżetu krajowego pochodzić będą przede wszystkim z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w ramach którego

Miasto otrzymało już środki z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, a także z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Ponadto w dochodach Miasta uwzględniono również środki przyznane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD).

Niezależnie od zaplanowanych w projekcie budżetu na 2023 rok wpływów, w latach 2024 – 2027 uwzględniono dochody ogółem dotyczące następujących projektów:

1. Miasto Przestrzeni Rozwoju – 1.000.000 zł;
2. Poprawa efektywności energetycznej wraz z rewitalizacją budynków użyteczności publicznej przy ul. K. Miarki 5 oraz ul. Tarnopolskiej 80 w Zabrzu – 2.500.000 zł;
3. Budowa Centrum Kultury – 31.194.464 zł;
4. Rewitalizacja obszaru miejskiego w obrębie budynku Admiral Palast w Zabrzu – 30.000.000 zł;
5. Budowa obwodnicy miasta Zabrze w ciągu drogi wojewódzkiej nr 921 wraz z przebudową ul. Hagera – 61.072.675 zł.

Mając na względzie, iż tylko dla wybranych pozycji dochody zostały już formalnie przyznane, należy zaznaczyć, iż otrzymanie wszystkich ww. wpływów będzie uzależnione od uzyskania pozytywnych decyzji o przyznaniu dofinansowania dla pozostałych projektów.

Ze względu na trwające aktualnie „negocjacje programowe” dotyczące nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 w niniejszej prognozie nie uwzględniono jeszcze środków na realizację projektów z przedmiotowym dofinansowaniem.

Poza opisanymi wcześniej wpływami tj. dochodami ze sprzedaży majątku oraz dotacjami i środkami przeznaczonymi na inwestycje - w pozycji 1.2. Dochody majątkowe - dodatkowo ujęte zostały wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności. Prognoza zakłada wzrost wartości przyjętej w projekcie budżetu na rok 2023 o zakładaną wartość inflacji.

4. WYDATKI BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 - 2048

Poziom prognozowanych wydatków miasta Zabrze zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców przy jednoczesnym wyasygnowaniu jak największych środków na realizację aktualnych i przyszłych przedsięwzięć inwestycyjnych. Podkreślić jednak należy, iż działania stabilizujące budżet Miasta oraz utrzymanie dodatnich wyników operacyjnych, tak aby zminimalizować skutki finansowe wprowadzenia Polskiego Ładu wraz z „modyfikacją” z 2022 roku, jak również niekorzystnymi zmianami w otoczeniu zewnętrznym wynikającymi z wojny w Ukrainie, czy też w dalszym ciągu odczuwanymi skutkami epidemii, przekładają się na istotne ograniczenia w zakresie prognozowanych wydatków. Nadmienić należy, iż poziom prognozowanych wydatków wpisuje się w konsekwentnie realizowany program budowania nadwyżki operacyjnej. Jednakże należy zwrócić uwagę, że przepisy wchodzące w skład pakietu regulacji „Polski Ład” (z kolejnymi modyfikacjami) spowodowały „poluzowanie” reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych na lata 2023-2025, co w praktyce oznacza możliwości bilansowania części bieżącej budżetu jst na lata 2023-2025. W dalszej części opracowania zostanie szerzej opisany przedmiotowy zakres.

Ponadto zgodnie z zapisami Ustawy o finansach publicznych, wydatki jednostki samorządu terytorialnego powinny być ponoszone w sposób racjonalny, skuteczny oraz przy założeniu uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów. Niezależnie od przywołanych powyżej wytycznych, wielkość i struktura wydatków jest ściśle związana z zakresem zadań, które samorząd jest zobowiązany wykonywać, a w przypadku zadań fakultatywnych, od decyzji i wyborów dokonywanych przez organy Miasta.

Podobnie jak w przypadku dochodów prognoza wydatków została wykonana przy zastosowaniu podziału na bieżące i majątkowe.

4.1. WYDATKI BIEŻĄCE

Nadrzędnym warunkiem przy prognozowaniu poziomu wydatków bieżących na lata przyszłe było założenie utrzymania nadwyżki operacyjnej - liczonej jako różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi - na stałym lub rosnącym poziomie.

Reguła określona w art. 242 Ustawy o finansach publicznych stanowi, iż zarówno po stronie planu budżetu jak i po stronie jego wykonania wydatki bieżące nie mogą przekraczać dochodów bieżących (z uwzględnieniem zastrzeżeń zawartych w ust 2 i 3 przywołanego powyżej artykułu). Zgodnie z aktualnym

stanem prawnym w latach 2022-2025 istnieje możliwość bilansowania bieżącej części budżetu w taki sposób, że suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Ponadto z uwagi na przepis określony w art. 243 w/w ustawy, który w głównej mierze uzależnia możliwość zadłużania się od poziomu wypracowanego salda operacyjnego, Miasto zmuszone jest maksymalizować poziom salda operacyjnego. Zachowanie odpowiednich proporcji pozwoli na realizację założonego programu inwestycyjnego, którego wykonanie z kolei nie byłoby możliwe bez zwrotnych źródeł finansowania.

Z uwagi na ograniczone możliwości zwiększania poziomu dochodów bieżących, które dodatkowo zostały zdeterminowane zmianami wprowadzonymi „Polskim Ładem”, przy planowaniu przyszłych budżetów postawiono zdecydowany nacisk na sferę kosztów bieżących.

Prognozy wydatków bieżących dokonano zgodnie z poniższym podziałem:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki na poręczenia i gwarancje;
3. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
4. pozostałe wydatki bieżące.

Bazą wyjściową do planowania wydatków bieżących w latach prognozy były wartości przyjęte w projekcie budżetu miasta Zabrze na 2023 rok. Poczynając od 2024 roku dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od nich, a także grupy pozostałych wydatków bieżących w oparciu o wskaźnik inflacji

Wyjątek stanowią koszty związane z obsługą długu, które uzależniono od salda zadłużenia i sytuacji na rynku bankowym. Z kolei wysokość wydatków na obsługę potencjalnych poręczeń została uwarunkowana zawartymi umowami.

Przy planowaniu stóp bazowych stanowiących podstawę oprocentowania zobowiązań dłużnych Miasta wzięto pod uwagę aktualne poziomy stawek WIBOR (średnia z okresu ostatnich 9 miesięcy) oraz aktualną stopę redyskonta weksli dla wydatków w latach 2024 – 2025 oraz prognozowane korekty dotyczące stóp procentowych w pozostałych lat projekcji. Ostatecznie w przedłożonej prognozie przyjęto, iż oprocentowanie poszczególnych zobowiązań liczone jest wg następujących wskaźników:

- odsetki od obligacji (wyemitowanych papierów wartościowych) – oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 3M, 6M i 1Y odpowiednio w wysokości 6,11%, 6,38% oraz 6,52% poczynając od 2024 roku powiększona o marżę banków zgodnie z podpisanymi umowami,
- odsetki od kredytu z EBI - oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 6,38% poczynając od 2024 roku powiększona o marżę i spread odpowiednio dla każdej transzy zgodnie

z podpisaną umową, wyjątek stanowią odsetki od II transzy, gdzie zgodnie z przeprowadzoną rewizją w roku 2022 na okres 8-miu lat ustalone zostało stałe oprocentowanie na poziomie 5,092%

- odsetki od zaciągniętych pożyczek w WFOŚiGW – oprocentowanie liczone jako 0,95 stopy redyskonta weksli w wysokości 6,8%, z zastrzeżeniem, iż nie mniej niż 3% (zarówno część dziesiętna SRW i minimalne oprocentowanie uzależnione od zapisów umowy) – ostatecznie przyjęto więc 6,46%.

Dodatkowo w prognozie uwzględniono również koszty obsługi zobowiązań planowanych do zaciągnięcia, dla których przyjęto oprocentowanie liczone według następujących formuł:

- dla nowego dłużnego zobowiązania w formie obligacji (emitowanych papierów wartościowych) przyjęto oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 6,38% powiększona o zakładaną marżę banku w wysokości 1,0%,
- dla nowego dłużnego zobowiązania w formie kredytu inwestycyjnego przyjęto oprocentowanie liczone jako stopa WIBOR 6M w wysokości 6,38% powiększona o zakładaną marżę banku w wysokości 0,7%.

Poziom zaplanowanych w prognozie stóp procentowych wynika z obecnej sytuacji gospodarczej.

Podczas listopadowego posiedzenia Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała się po raz drugi z rzędu utrzymać stopy procentowe na niezmiennym poziomie. Ze względu na ponowne pozostawienie stóp na tym samym poziomie WIBOR z dużym prawdopodobieństwem spadnie, co oznacza, że koszty odsetkowe mogą być nieco niższe. Nie jest to jednak przesądzone, gdyż sytuacja gospodarcza jest dynamiczna i niepewna. Oznacza to, iż nie wyklucza się rewizji odsetek w okresie obowiązywania WPF na lata 2023-2048.

W zakresie wydatków związanych ze spłatą poręczeń w przedłożonej prognozie uwzględniono (wg wartości początkowej):

1. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o. o. w wysokości 4.000.000 zł (z terminem spłaty w 2025 roku) – kredyt w rachunku bieżącym,
2. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o. o. w wysokości 2.574.900 zł (z podziałem na poszczególne lata) – zadanie termomodernizacyjne - WFOŚiGW,
3. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o. o. w wysokości 783.063 zł (zgodnie z harmonogramem wypłat dotacji – narastająco w latach) – dotacja z NFOŚiGW na zadanie „Zmniejszenie zużycia energii w budynkach Szpitala Miejskiego w Zabrzu Sp. z o. o.”,
4. poręczenie udzielone Szpitalowi Miejskiemu w Zabrzu Sp. z o. o. w wysokości 138.188 zł (z podziałem na poszczególne lata) – pożyczka z NFOŚiGW na realizację przedsięwzięcia pn. „Zmniejszenie zużycia energii w budynkach Szpitala Miejskiego w Zabrzu Sp. z o. o.”,

5. poręczenie udzielone spółce Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. w wysokości 7.140.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – spłata kredytu inwestycyjnego zaciągniętego na park technologii medycznych,
6. poręczenia udzielone spółce ZARI Sp. z o.o. w wysokości 10.996.377 zł (z podziałem na poszczególne lata) – przebudowa targowiska miejskiego,
7. poręczenia udzielone spółce ZBM-TBS Sp. z o.o. w wysokości 7.530.250 zł (z podziałem na poszczególne lata) – przedsięwzięcie inwestycyjno – budowlane realizowane w ramach rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego,
8. poręczenie udzielone spółce Górnik Zabrze S.S.A. w wysokości 48.315.575 zł, w tym kapitał 35 mln zł (z podziałem na poszczególne lata) – osiągnięcie przez Spółkę stabilnej pozycji ekonomiczno-finansowej w perspektywie długookresowej,
9. poręczenia udzielone spółce Stadion w Zabrzu Sp. z o.o. w wysokości 12.321.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – kredyt z przeznaczeniem na płatności związane z realizacją inwestycji oraz kredyt obrotowy na finansowanie VAT,
10. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 2.210.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – utworzenie Parku Techniki Wojskowej oraz adaptacja obiektów na potrzeby poprzemysłowego parku tematycznego - ul. Sienkiewicza,
11. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 2.300.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – przebudowa i adaptacja zabytkowej infrastruktury Kopalni Guido w Zabrzu na cele turystyczne i kulturalne,
12. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 3.100.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – rewitalizacja obszarów zdegradowanych w centrum miasta Zabrze – zakup nieruchomości przy ul. Zamoyskiego 2 (wieża ciśnień),
13. poręczenie udzielone instytucji kultury Muzeum Górnictwa Węglowego w wysokości 9.580.000 zł (z podziałem na poszczególne lata) – rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne, rewitalizacja i udostępnienie poprzemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska oraz E-Muzeum - digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu”.

Tabela Nr 2. Wydatki na spłatę poręczeń i gwarancji w latach 2023 – 2031 z podziałem na podmiot angażujący wydatki budżetowe miasta Zabrze (w mln zł)

wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
RAZEM	9,98	9,89	13,28	8,72	9,16	5,92	1,34	1,35	1,35
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 1)	0,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 2)	0,27	0,26	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 3)	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00
SZPITAL MIEJSKI (patrz: pkt 4)	0,01	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,00	0,00	0,00
KARDIO-MED SILESIA (patrz: pkt 5)	0,56	0,56	0,56	0,56	2,97	0,00	0,00	0,00	0,00
ZARI (patrz: pkt 6)	0,86	0,84	0,83	0,81	0,80	2,46	0,00	0,00	0,00
ZBM-TBS (patrz: pkt 7)	0,22	0,22	0,22	0,23	0,23	0,23	0,24	0,24	0,25
GÓRNIK ZABRZE (patrz: pkt 8)	3,88	3,73	3,57	3,41	3,26	2,10	0,00	0,00	0,00
STADION (patrz: pkt 9)	2,04	1,97	1,90	1,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MGW (patrz: pkt 10)	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MGW (patrz: pkt 11)	0,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MGW (patrz: pkt 12)	0,53	0,53	0,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
MGW (patrz: pkt 13)	0,24	0,96	1,06	1,06	1,08	1,10	1,10	1,10	1,10

Dla wskazanych powyżej zobowiązań, okres ich obowiązywania zgodnie z podpisanymi umowami kończy się najpóźniej w 2031 roku, za wyjątkiem poręczenia udzielonego spółce ZBM-TBS Sp. z o.o., dla którego trwa on do 2048 roku.

4.2. WYDATKI MAJĄTKOWE

Wydatki majątkowe są szczególną grupą ponoszonych przez samorząd kosztów, bowiem ich realizacja jest ściśle związana z możliwościami finansowymi Miasta. Stanowią one wartość wynikową następującego równania:

$$\text{Wydatki majątkowe} = \text{Dochody ogółem} + \text{Przychody} - \text{Wydatki bieżące} - \text{Rozchody}$$

Otrzymany wynik wskazuje nieprzekraczalny limit jaki Miasto może przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych.

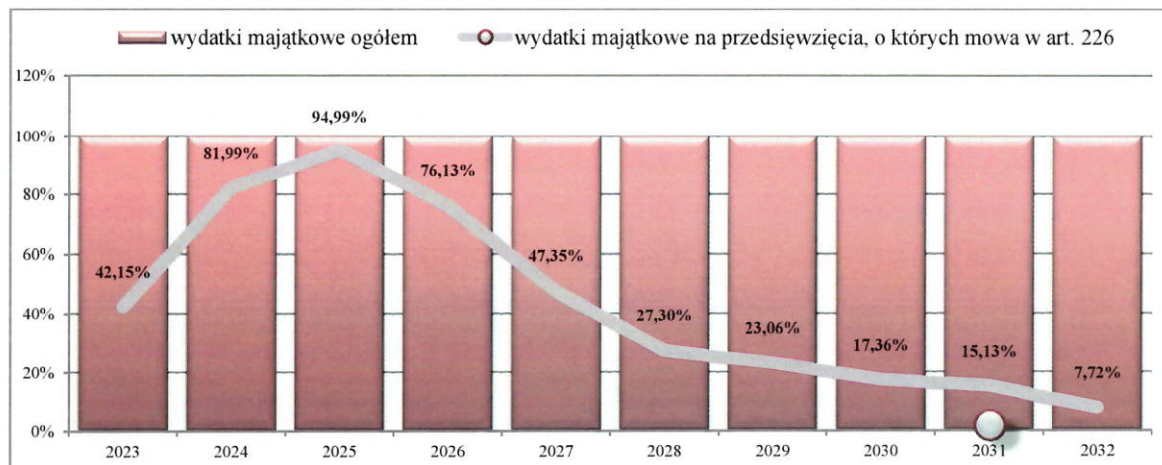
W najbliższym okresie planowana jest kontynuacja przyjętego w latach poprzednich programu inwestycyjnego. Jednak aby móc realizować nowe inwestycje i aplikować o kolejne środki unijne, czy też krajowe, należy mieć zabezpieczone środki na wkład własny – samodzielnie wypracowane lub pożyczone.

W tym celu Miasto zamierza pozyskać w 2023 roku kwotę 100 mln zł poprzez emisję obligacji komunalnych oraz przystąpić do współpracy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym aby móc pozyskać od 2024 roku kolejny kredyt w ogólnej kwocie 135 mln zł.

W załączniku do Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2048 określającym wykaz

przedsięwzięć wieloletnich uwzględniono zadania inwestycyjne, które są już przedsięwzięciami i będą kontynuowane w 2023 r. oraz w latach następnych.

Wykres Nr 2. Wydatki majątkowe zaangażowane w realizację przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 4 Uopf

Zaplanowane do realizacji inwestycje zwiększą atrakcyjność miasta oraz przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców m.in. poprzez zwiększenie dostępu do transportu publicznego, ograniczenie negatywnych zmian w środowisku naturalnym, czy też zwiększenie jakości obiektów edukacyjnych, sportowych, i kulturalnych.

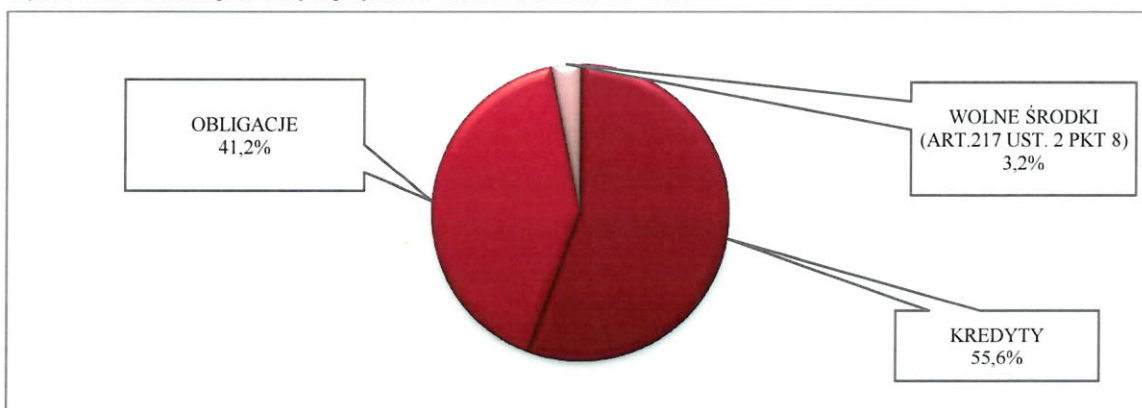
Ponadto część z tych zadań, pośrednio służyć też będzie zwiększeniu potencjału dochodowego Miasta.

5. PRZYCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023- 2048

Prognozowane przychody we wszystkich latach objętych projekcją wynoszą łącznie 242.673.754 zł, z czego kwotę 235.000.000 zł miasto Zabrze zamierza pozyskać w formie środków zwrotnych tj. kredytów i emisji obligacji, natomiast kwotę 7.673.754 zł będą stanowiły wolne środki z niewykorzystanych środków pieniężnych wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz z wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Strukturę planowanych przychodów budżetu we wszystkich latach prognozy przedstawia poniższy wykres.

Wykres Nr 3. Struktura planowanych przychodów budżetu w latach 2023 – 2026

Potrzeby inwestycyjne miasta Zabrze na najbliższy, paroletni okres wskazują na konieczność znacznego zasilenia budżetu dodatkowymi środkami. W celu przyspieszenia rozpoczęcia realizacji zaplanowanych zadań inwestycyjnych, a także biorąc pod uwagę ograniczone możliwości generowania nadwyżki operacyjnej, zdecydowano o pozyskaniu zwrotnego kapitału.

Dla zapewnienia ciągłości realizacji założonego programu inwestycyjnego zaplanowano pozyskiwanie środków zwrotnych pochodzących z:

- emisji obligacji komunalnych – łączna wartość w latach prognozy 100 mln zł planowana do pozyskania w 2023 roku,
- kredytu inwestycyjnego z Europejskiego Banku Inwestycyjnego – łączna wartość w latach prognozy 135mln zł, w tym odpowiednio planowana do pozyskania w 2024 roku - 60, w 2025 roku

– 45 mln zł oraz w 2026 roku – 30 mln zł. Zważywszy na rozpoczętą już współpracę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) postanowiono wszcząć procedurę pozyskania kolejnego kredytu. Europejski Bank Inwestycyjny jest instytucją niedochodową wspierającą cele polityki Unii Europejskiej, której udziałowcami są państwa członkowskie UE. Tym samym, udzielane przez EBI kredyty są obecnie jednym z najtańszych źródeł finansowania na rynku i charakteryzują się długim okresem dostępności i terminu spłaty.

Należy zwrócić uwagę, iż wpływ wojny w Ukrainie na polską gospodarkę przez pogorszenie nastrojów gospodarczych, niższą dostępność i wzrost cen surowców, problemy w światowych łańcuchach dostaw, przedkłada się również na spadek zainteresowania przystąpieniem mieszkańców do modernizacji źródeł ciepła budynków indywidualnych realizowanych w ramach „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji na terenie miasta Zabrze”. W związku z powyższym, jak również z uwagi na wystąpienie z wnioskiem o wydłużenie okresu realizacji aktualnie trwającej edycji programu, na tym etapie projektowania nie zaplanowano kolejnej z pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Potrzeby i możliwości w tym zakresie są na bieżąco analizowane, co oznacza, że mogą w przyszłości nastąpić korekty w zakresie tych przychodów.

Wstępne założenia dotyczące rozbitcia przychodów zwrotnych na poszczególne lata prognozy przedstawia poniższa tabela:

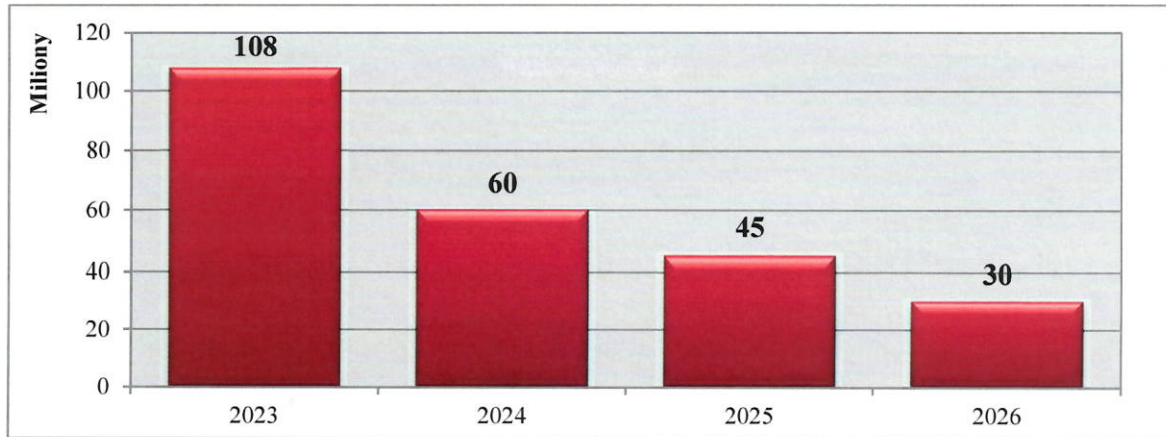
Tabela Nr 3. Planowane przychody zwrotne w latach 2023 – 2026

	2023	2024	2025	2026	RAZEM
PRZYCHODY ZWROTNE OGÓŁEM, w tym:	100 000 000	60 000 000	45 000 000	30 000 000	235 000 000
obligacje komunalne	100 000 000	0	0	0	100 000 000
kredyt inwestycyjny	0	60 000 000	45 000 000	30 000 000	135 000 000

Przedstawione założenia oraz wielkość zaciąganego kredytu ostatecznie uzależnione będą od pozyskanych bezzwrotnych środków zewnętrznych oraz harmonogramów realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych, tak więc prognozowana kwota kredytu, a tym samym i przychodów w latach objętych projekcją może ulec korekcie w zależności od ostatecznego kosztu programu inwestycyjnego miasta Zabrze na kolejne lata.

Poza w/w kredytem, miasto Zabrze nie planuje pozyskania innych przychodów w latach 2024 – 2048, czy to zwrotnych czy bezzwrotnych.

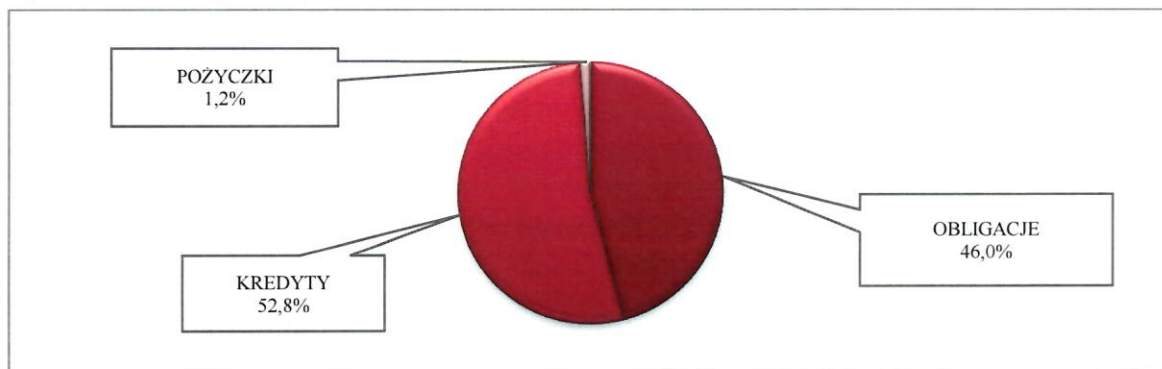
Wykres Nr 4. Kształtowanie się przychodów miasta Zabrze w latach 2023– 2026

6. ROZCHODY BUDŻETU MIASTA ZABRZE W LATACH 2022 - 2048

Rozchody budżetowe zaprognozowano zgodnie z zaciągniętymi oraz planowanymi do zaciągnięcia pożyczkami i kredytami oraz wyemitowanymi obligacjami komunalnymi.

Wykres Nr 5. Struktura planowanych rozchodów budżetu w latach 2023 – 2048

W przypadku zawartych umów, spłatę kapitału uwzględniono w terminach przewidzianych umową, natomiast w zakresie planowanych zobowiązań kierowano się możliwością przesunięcia w czasie zwrotu pożyczonego kapitału, jednocześnie koncentrując się na maksymalnie korzystnym i równomiernym rozkładzie spłaty zadłużenia. Znaczącym czynnikiem przy planowaniu rozchodów była również konieczność respektowania ustawowych limitów w zakresie obsługi długu.

Planowane na dzień sporządzenia projektu WPF pozostają następujące zobowiązania:

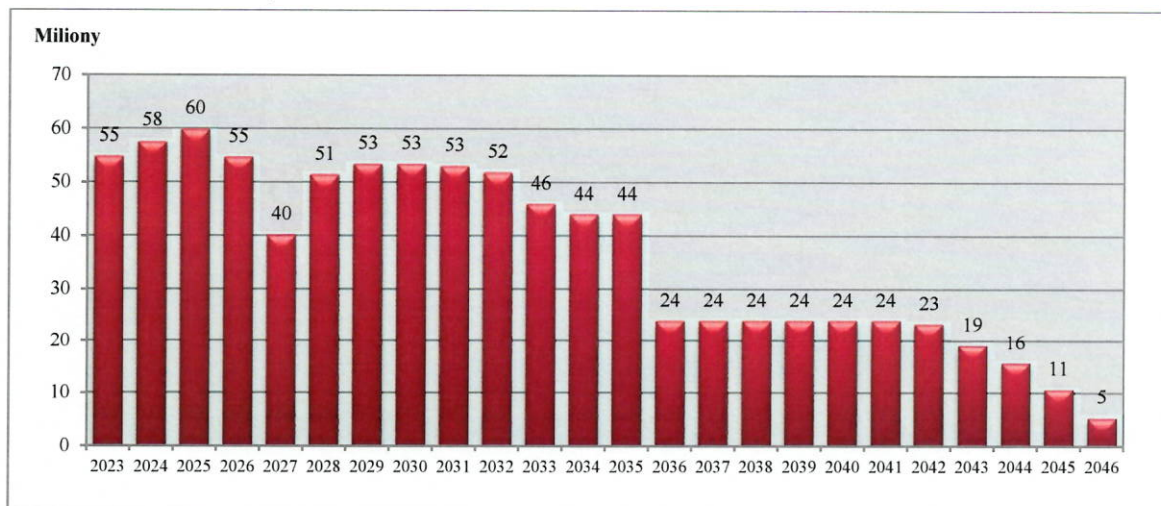
- emisja obligacji komunalnych o łącznej wartości 100 mln zł – zakładany termin uzyskania środków - 2023 rok, zakładany okres spłaty w latach 2028-2035,
- kredyt o łącznej wartości 135 mln zł – zakładany termin uzyskania środków - lata 2024 - 2026, zakładany okres spłaty 2028-2046.

W poniższej tabeli zaprezentowano rozbicie na poszczególne lata prognozy środków na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych (w mln zł) – wynikających zarówno z zawartych umów jak i planowanych do pozyskania.

Tabela Nr 4. Planowane rozchody Miasta Zabrze w latach 2023 – 2048

wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
RAZEM:	54,7	57,6	59,9	54,55	40	51,3	53,3	53,3	52,9	51,8	45,8	43,8
SPLATA KREDYTÓW	4,7	8,2	13,2	14,9	16,5	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8
SPLATA POŻYCZEK	3,0	3,4	1,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0
WYKUP OBLIGACJI	47,0	46,0	45,0	39,2	23,0	27,0	29,0	29,0	29,0	28,0	22,0	20,0
wyszczególnienie	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046
RAZEM:	43,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,2	19,1	15,6	10,6	5,25
SPLATA KREDYTÓW	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,2	19,1	15,6	10,6	5,3
SPLATA POŻYCZEK	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
WYKUP OBLIGACJI	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Wykres Nr 6. Kształtowanie się rozchodów miasta Zabrze w latach 2023 – 2046

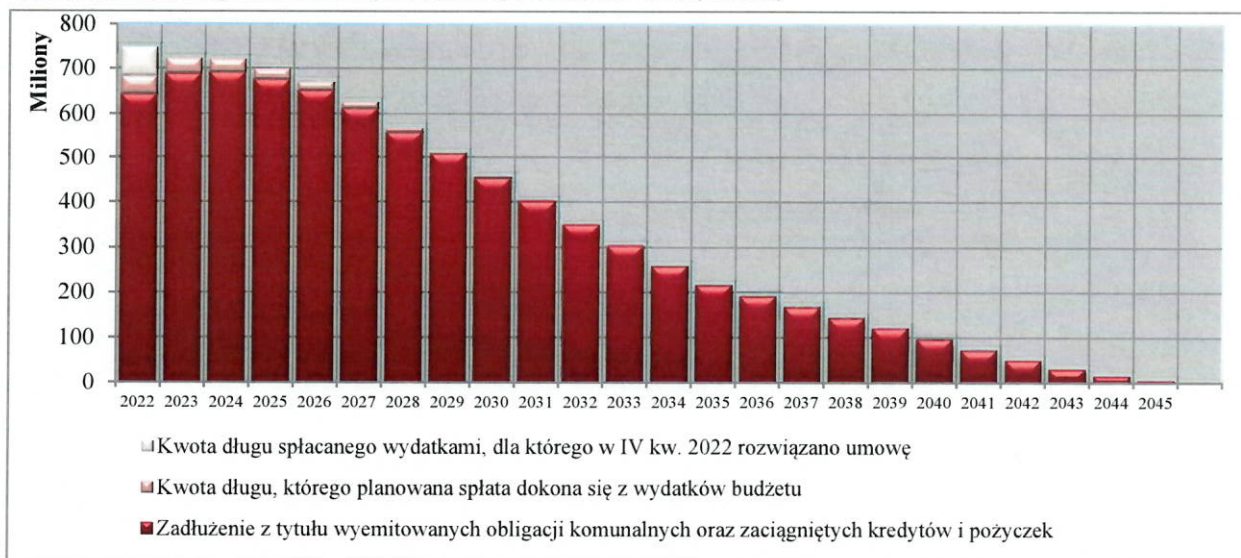
7. WYSOKOŚĆ DŁUGU MIASTA ZABRZE W LATACH 2023 - 2048

Prognozę wysokości długu miasta Zabrze skonstruowano przy założeniu, że przewidywany stan zobowiązań na koniec 2022 roku wyniesie 683.679.151 zł w tym:

1. długoterminowe tytuły dłużne w wysokości 644.278.151 zł, na które składały się wyemitowane obligacje oraz zaciągnięte kredyty i pożyczki, w tym:
 - 1.1. służące finansowaniu zadań inwestycyjnych w wysokości 627.498.151 zł, w tym:
 - zobowiązania ogółem z tytułu zaciągniętego kredytu (EBI) – 329.400.000 zł,
 - zobowiązania ogółem z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych – 278.420.000 zł,
 - zobowiązania ogółem z tytułu zaciągniętych pożyczek – 10.678.151 zł.
 - 1.2. służące finansowaniu ubytku w dochodach wywołanego pandemią COVID-19 w wysokości 16.780.000 zł (w ramach programu emisji na kwotę 21.000.000 zł),
2. umowy zaliczane do długu publicznego, których planowana spłata dokona się z wydatków budżetu w wysokości 39.401.000 zł, w tym:
 - 2.1 umowy odkupów w formule buy - sell back (zapłata za udziały) w wysokości 19.985.000 zł,
 - 2.2 umowy wsparcia w wysokości 19.416.000 zł.

Według stanu na dzień 30.09.2022 r. dług Miasta na koniec roku 2022 powinien wynosić 747.679.151 zł, jednakże z uwagi na rozwiązanie w dniu 11.10.2022 r. umowy zawartej 01.09.2014 r., której przedmiotem było wsparcie spółki Stadion w Zabrzu Sp. z o.o. dla realizacji inwestycji modernizacja Stadionu Miejskiego im. Ernesta Pohla w Zabrzu ostateczny poziom zadłużenia ogółem na koniec bieżącego roku powinien wynosić 683.679.151zł.

Wykres Nr 7. Kwota długu miasta Zabrze (na koniec roku) w latach 2022 – 2046 (w mln zł)

Przyjęcie do realizacji przez miasto Zabrze ambitnego programu inwestycyjnego wymagać będzie posiłkowania się zwrotnym kapitałem, jednak prognozuje się, iż w kolejnych latach zadłużenie powinno sukcesywnie spadać aż do roku 2046, kiedy to zostanie ostatecznie spłacone.

Na wysokość długu wpływ będą mieć zaciągnięte kredyty i pożyczki, wyemitowane obligacje komunalne, umowy nienazwane wskazane ww. rozporządzeniem, a także przewidywane do zaciągnięcia, nowe zobowiązania. Poziom zadłużenia może być również zdeterminowany przez zmieniające się prawo, które wprowadza coraz to nowe ograniczenia dotyczące limitów zadłużenia jak również rozszerza katalog tytułów ujmowanych w tej kategorii.

Dodatkowo na wysokość zadłużenia przełożenie może mieć częściowe umorzenia zobowiązań wynikających z pożyczek, które zostały zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Realizując zadania inwestycyjne z zakresu działań proekologicznych Miasto zawsze starało się pozyskać przedmiotowe pożyczki z uwagi na to, iż ich niewątpliwym atutem jest możliwość ich częściowego umorzenia. W przedłożonej prognozie nie uwzględniono potencjalnych umorzeń.

Wysokość kwoty długu (w mln zł) w poszczególnych latach wg stanu na koniec roku przedstawia poniższe zestawienie:

Tabela Nr 5. Planowana kwota długu miasta Zabrze w latach 2022 – 2045

wyszczególnienie	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Obligacje	304,2	357,2	311,2	266,2	227,0	204,0	177,0	148,0	119,0	90,0	62,0	40,0
Kredyty	329,4	324,7	376,5	408,3	423,5	407,0	383,2	359,4	335,6	311,8	288,0	264,2
Pożyczki	10,7	7,7	4,3	2,6	2,1	1,6	1,1	0,6	0,1	0,0	0,0	0,0
RAZEM	644,3	689,6	692,0	677,1	652,6	612,6	561,3	508,0	454,7	401,7	349,9	304,1
Umowy klasyfikowane do tytułów dłużnych	39,4	34,0	28,6	23,4	18,4	13,4	8,5	3,7	1,8	0,0	0,0	0,0
OGÓŁEM	683,7	723,5	720,7	700,6	671,0	626,0	569,8	511,7	456,5	401,7	349,9	304,1
wyszczególnienie	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045
Obligacje	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kredyty	240,4	216,6	192,8	169,0	145,2	121,4	97,6	73,8	50,6	31,5	15,9	5,3
Pożyczki	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
RAZEM	260,3	216,5	192,7	168,9	145,1	121,3	97,5	73,7	50,5	31,4	15,8	5,2
Umowy klasyfikowane do tytułów dłużnych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
OGÓŁEM	260,3	216,5	192,7	168,9	145,1	121,3	97,5	73,7	50,5	31,4	15,8	5,2

Zaznaczyć należy, iż miasto Zabrze realizując politykę zarządzania długiem oprócz zasad zawartych w Ustawie o finansach publicznych kieruje się przede wszystkim regułą zachowania płynności budżetu w zakresie danego roku oraz lat przyszłych. Na bieżąco monitorowane są wpływy i wypływy środków, co w konsekwencji prowadzi do optymalizacji kwot zaciąganych zobowiązań.

Szczególnie ważne jest zachowanie nadwyżki operacyjnej, a więc w pierwszej kolejności

dokonywana jest kontrola na poziomie operacyjnym, a następnie analizie podlega budżet na poziomie majątkowym. Ten systematyczny monitoring wydatków i dochodów daje informacje o faktycznym zapotrzebowaniu na zwrotne źródła finansowania.

Poniżej zaprezentowano informacje dotyczącą ustawowego progu ostrożnościowego.

8. INFORMACJA O SPEŁNIENIU USTAWOWYCH NORM OSTROŻNOŚCIOWYCH

8.1. NADWYŻKA OPERACYJNA – ART. 242 UOFP

Warunkiem nadrzędnym przy projektowaniu dochodów i wydatków na każdy rok budżetowy jest spełnienie zasady, zgodnie z którą wydatki bieżące nie mogą być wyższe od dochodów bieżących. Relacja ta określana jest w dwojaki sposób: jako „nadwyżka operacyjna” bądź „saldo bieżące”.

Z uwagi na dynamicznie następujące zmiany legislacyjne w zakresie równoważenia budżetu bieżącego poniżej przedstawiono zestawienie zasad wraz ze wskazaniem okresu obowiązywania.

Obowiązywanie/ Zastosowanie	ZASADA ZRÓWNOWAŻENIA BUDŻETU	Podstawa prawna
<p>OD 2022 ROKU <i>(praktyczne zastosowanie od 2026 roku)</i></p>	<p style="text-align: center;">$Db \geq Wb$</p> <p>+ nadwyżka z lat ubiegłych + spłata udzielonych pożyczek z lat ubiegłych lub z lokat + <i>wolne środki „znaczone”</i></p>	<p>Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500)</p>
<p>W 2022 ROKU</p>	<p style="text-align: center;">$Db \geq Wb$</p> <p>+ nadwyżka z lat ubiegłych + spłata udzielonych pożyczek z lat ubiegłych lub z lokat + <i>wolne środki „znaczone”</i> + <i>wolne środki „nieznaczone”</i></p> <p style="text-align: center;">- wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy</p>	<p>Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927)</p> <p>Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583)</p>

<p>W 2023 ROKU</p>	<p style="text-align: center;">$Db \geq Wb$</p> <p>+ nadwyżka z lat ubiegłych + spłata udzielonych pożyczek z lat ubiegłych lub z lokat + wolne środki „znaczone” + wolne środki „nieznaczone”</p> <p style="text-align: center;">- wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy</p>	<p>Ustawa z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 poz. 1964)</p> <p>Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022 poz. 583)</p>
<p>NA LATA 2024 –2025</p>	<p style="text-align: center;">$Db \geq Wb$</p> <p>+ nadwyżka z lat ubiegłych + spłata udzielonych pożyczek z lat ubiegłych lub z lokat + wolne środki „znaczone” + wolne środki „nieznaczone”</p>	<p>Ustawa z dnia 15 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 poz. 1964)</p>

Zgodnie z art. 242 ustawy o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8, tj.:

- nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszoną o niewykorzystanych środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikające z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków,
- spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych;
- niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Na uwagę zasługuje fakt, iż zasada ta ma zastosowanie zarówno w kontekście planowania budżetu jak i jego późniejszego wykonania.

Ponadto na podstawie art. 6 ustawy z dnia 19 września 2022 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw **do ustalenia na lata 2023–2025 przedmiotowej relacji, o której mowa w art. 242 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 – wolne środki**, jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych – tzw. „wolne środki”.

Jednocześnie w latach **2022-2023** ustalając relację określoną w art. 242, **wydatki bieżące pomniejsza się o bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym** w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez daną jednostkę na ten cel (art. 110 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

Dodatkowo w ramach przepisów z tzw. „Polskiego Ładu” wprowadzona została nowa, tymczasowa reguła stanowiąca, iż w latach 2022-2025 jednostki samorządu terytorialnego mogą w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, pod warunkiem, że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach - art. 9 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw. Należy zwrócić uwagę, że nadwyżka wynikać będzie z różnicy między dochodami i wydatkami bieżącymi, w której dochody bieżące będą powiększone o wskazane przez ustawodawcę trzy źródła przychodów, odpowiednio dla danego roku budżetowego.

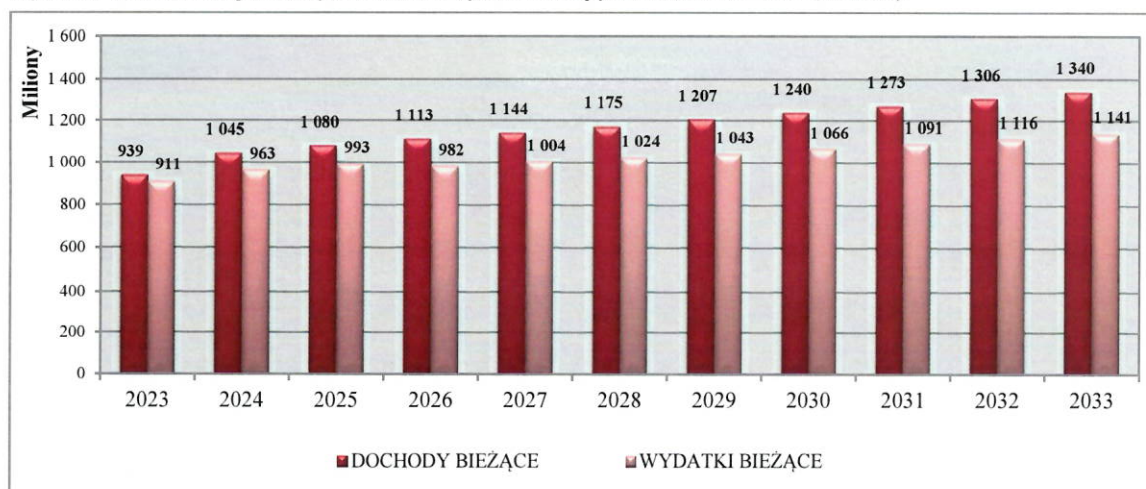
Biorąc pod uwagę podstawową regułę z art. 242 ustawy o finansach publicznych jak również jej przejściowe modyfikacje dla najbliższych lat, należy wskazać, iż w zakresie projekcji wielkości budżetowych w latach 2023 - 2048 norma bieżącego równoważenia została wypełniona.

W latach 2024 – 2048 wynik budżetu jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

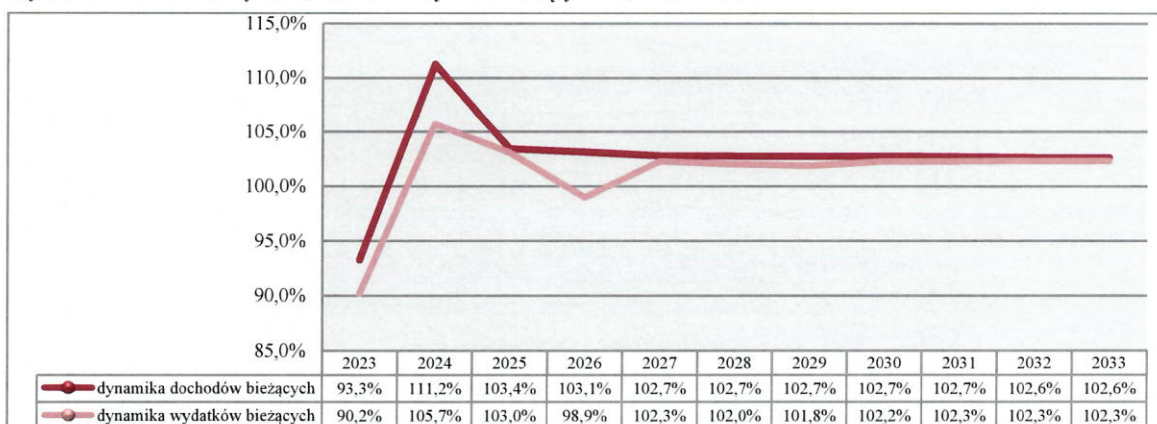
Zbiór wszystkich, opisanych powyżej przejściowych zmian w obszarze normy równoważącej z art. 242 stanowi odpowiedź ustawodawcy na zachwianie dotychczas stabilnych i proporcjonalnych wskaźników makroekonomicznych, które powodowały zrównoważony i harmonijny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących.

W miarę upływu czasu, dla którego zostały przewidziane odstępstwa od reguły z art. 242 zakłada się sukcesywny wzrost dodatniego wyniku operacyjnego.

Wykres Nr 8. Porównanie planowanych dochodów i wydatków bieżących w latach 2023 – 2033 (w mln zł)

Wykres Nr 9. Porównanie dynamiki dochodów i wydatków bieżących w latach 2023 – 2033

Przedstawiona na powyższym wykresie relacja pomiędzy dynamiką dochodów i wydatków bieżących uwzględnia politykę finansową prowadzoną w Mieście, zakładającą, iż przyrost wydatków bieżących nie powinien być wyższy od tempa wzrostu dochodów bieżących.

Perspektywa finansowa miasta Zabrze na lata 2023 - 2048 przewiduje wypełnianie „normy ostrożnościowej” we wszystkich prognozowanych latach.

8.2. WSKAŹNIK - ART. 243 UOFP

Indywidualny wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych definiuje limity dla jst, które są nieprzekraczalne w odniesieniu do prowadzenia gospodarki finansowej, zdolności inwestycyjnych i spłaty zobowiązań.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje indywidualny wskaźnik zadłużenia dla samorządów. Według przepisów roczna wartość spłat zobowiązań i ich obsługi do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące nie może przekroczyć wskaźnika maksymalnej obsługi zadłużenia uwzględniającego wyłączenia wskazane w art. 243 ust. 3, 3a oraz 3b powyższej ustawy.

Od 1 stycznia 2020 r. wskaźnik faktycznej obsługi zadłużenia został uzupełniony o umowy, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do kredytu, pożyczki, depozytu czy emisji papierów wartościowych (zaciągnięte po 1 stycznia 2019 roku). Włączenie do wskaźnika obsługi ww. umów dotyczy zarówno spłaty rat, jak również wydatków bieżących na ich obsługę (odsetki, prowizje, opłaty). Natomiast na podstawie art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu JST:

- na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu;
- na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

W roku bieżącym na podstawie art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, regulacje związane z indywidualnym wskaźnikiem zadłużenia zostały ponownie rozszerzone. Zgodnie z czym, ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego na rok 2023 i lata kolejne, wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel. Ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym reguła związana ze wskaźnikiem zadłużenia została ponownie rozbudowana. W art. 28 przytoczonej ustawy wskazano, iż do ustalania na lata 2023–2025 relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wlicza się wyłącznie kwoty stanowiące

wymagalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń oraz gwarancji.

Szereg wprowadzonych zmian w obrębie indywidualnego wskaźnika zadłużenia to działania mające złagodzić skutki wielopoziomowego kryzysu gospodarczego będącego efektem niekorzystnych uwarunkowań zewnętrznych, w szczególności pandemii oraz przedłużającego się konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Kształt indywidualnego wskaźnika obsługi zadłużenia został obliczony zgodnie z wytycznymi, w tym w okresach dozwolonych przepisami dokonano korekt wynikających z wspomnianych wyżej regulacji zaradczych.

Ponadto, zgodnie art. 7 pkt 1 Ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, w roku 2021 r. organ wykonawczy dokonał wyboru 7 letniego okresu stosowanego do wyliczenia relacji.

Porównanie wzoru do wyliczenia relacji z art. 243 Uofp. przedstawia się następująco:

<p>WSKAŹNIK OBSŁUGI ZADŁUŻENIA 2023-2025</p> $\frac{(R + O \text{ (bez poręczeń)})}{Db} \leq \frac{1}{7} \times \sum_{i=1}^7 \frac{(Dbei - Wbei - \text{wydatki (COVID19 + pomoc Ukraina)}) + Smi}{Dbi}$
<p>WSKAŹNIK OBSŁUGI ZADŁUŻENIA OD 2026</p> $\frac{(R+O)}{Db} \leq \frac{1}{7} \times \sum_{i=1}^7 \frac{(Dbei - Wbei - \text{wydatki (COVID19 + pomoc Ukraina)})}{Dbi}$

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące stosowania wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań przy obliczaniu relacji, o której mowa a art. 243 Uofp. Wyłączenia ze wskaźnika klasyfikowane są w następujący sposób:

1. wyłączenia „unijne”, w tym:
 - wyłączenia na prefinansowanie,
 - wyłączenia na wkład własny,
2. wyłączenia w związku z wcześniejszą spłatą zobowiązań,
3. wyłączenia „covidowe” i „pomoc Ukrainie”.

W niniejszej prognozie zastosowano wyłączenia „covidowe”, wyłączenia na wkład własny przy projektach unijnych oraz uwzględniono wyłączenia na finansowanie wyprzedzające – prefinansowanie. Niezależnie z uwagi na analizę wydatków bieżących poniesionych w celu realizacji zadań związanych z pomocą

obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa dane mogą zostać uwzględnione przed 31 grudnia 2022 r. (przed planowaną sesją Rady Miasta na której podejmowane będą uchwały w sprawie Budżetu miasta Zabrze na 2023 rok oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023-2048).

W Tabeli Nr 6 zaprezentowano wyłączenia z art. 243 ust. 3 i 3a Ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (w mln zł) w latach 2022 – 2031, w tym również wynikające z art. 15zob ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Tabela Nr 6. Planowana kwota wyłączeń ze wskaźnika z art. 243 Uofp w latach 2023 – 2031

-	wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
ROZCHODY	WYKUP OBLIGACJI SERII RR – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	WYKUP OBLIGACJI SERII B 2015 – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,00	0,00	0,00	5,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	SPLATA KREDYTU Z EBI W WYSOKOŚCI 29,3 MLN ZŁ - ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADÓW WŁASNYCH	0,33	0,49	0,77	1,12	1,48	1,48	1,48	1,48	1,48
	WYKUP OBLIGACJI SERII A2020, B2020, C2020 W WYSOKOŚCI 16,8 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE FINANSOWANIA UBYTKU W DOCHODACH - COVID-19)	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78	7,00	7,00	0,00	0,00
	RAZEM	0,33	3,49	0,77	6,12	4,26	8,48	8,48	1,48	1,48
-	wyszczególnienie	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
WYDATKI	ODSETKI OD OBLIGACJI SERII RR W WYSOKOŚCI 3 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,21	0,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ODSETKI OD OBLIGACJI SERII B2015 W WYSOKOŚCI 5 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADU WŁASNEGO (PROJEKT: UZBROJENIE KSSE)	0,36	0,36	0,36	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ODSETKI OD KREDYTU Z EBI W WYSOKOŚCI 31,2 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE WKŁADÓW WŁASNYCH DO PLANOWANYCH INWESTYCJI	1,54	1,84	1,86	0,76	0,73	0,69	0,64	0,55	0,47
	ODSETKI OD KREDYTU Z EBI ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE PREFINANSOWANIA INWESTYCJI	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	ODSETKI OD OBLIGACJI SERII A2020, B2020, C2020 W WYSOKOŚCI 16,8 MLN ZŁ – ZOBOWIĄZANIE DOTYCZĄCE FINANSOWANIA UBYTKU W DOCHODACH - COVID-19)	1,35	1,35	1,35	0,60	0,60	0,50	0,25	0,00	0,00
RAZEM	3,48	3,77	3,56	1,49	1,32	1,18	0,89	0,55	0,47	
-	OGÓLEM	3,81	7,26	4,33	7,62	5,58	9,67	9,37	2,04	1,95

Poczynając od 2030 roku jedynym tytułem dłużnym, dla którego stosuje się wyłączenie z art. 243 Uofp jest kredyt z Europejskiego Banku Inwestycyjnego – część dotycząca wkładu własnego do projektów z dofinansowaniem unijnym.

Zgodnie z założeniami przyjętymi do projektu budżetu miasta Zabrze na 2023 rok, a także biorąc pod uwagę wartości wynikające z projektu Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Zabrze na lata 2023 - 2048 ustalono relację określoną w art. 243 Ustawy o finansach publicznych.

Tabela Nr 7. Informacja o spełnieniu wskaźnika z art. 243 Uofp w latach 2023-2048

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (lewa strona wzoru)	10,90%	10,76%	10,88%	7,63%	6,21%	6,40%	5,88%	5,94%	5,58%	5,19%	4,38%	4,01%	3,82%
Sprawdzenie relacji art.243 (TAK/NIE)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)	11,75%	12,56%	13,48%	8,47%	9,64%	11,50%	12,41%	14,39%	15,43%	15,84%	16,27%	16,56%	16,82%
	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048
Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (lewa strona wzoru)	2,10%	2,01%	1,93%	1,85%	1,77%	1,70%	1,59%	1,27%	1,00%	0,66%	0,33%	0,02%	0,01%
Sprawdzenie relacji art.243 (TAK/NIE)	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	TAK
Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań (prawa strona wzoru)	17,02%	17,12%	17,19%	17,22%	17,22%	17,17%	17,07%	16,93%	16,75%	16,52%	16,26%	15,96%	15,63%

Niezależnie od wyżej wspomnianych regulacji, w ustawie z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw ustawodawca dopuszcza możliwość niezachowania w latach 2023- 2025 relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednocześnie wskazał, iż wystąpienie takiej sytuacji może być tylko gdy zostanie spełniony nowy, tymczasowy wskaźnik dotyczący dozwolonej kwoty zadłużenia. Zgodnie z art. 7 tejsz ustawy w latach

2023–2025 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie może przekraczać 100% wykonanych w tym roku budżetowym dochodów ogółem tej jednostki, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 stawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Oznacza to, że poziom zadłużenia Miasta we wskazanym okresie nie może przekroczyć wykonanych dochodów danego roku pomniejszonych o dotacje oraz powiększonych o przychody dotyczące lat wcześniejszych.

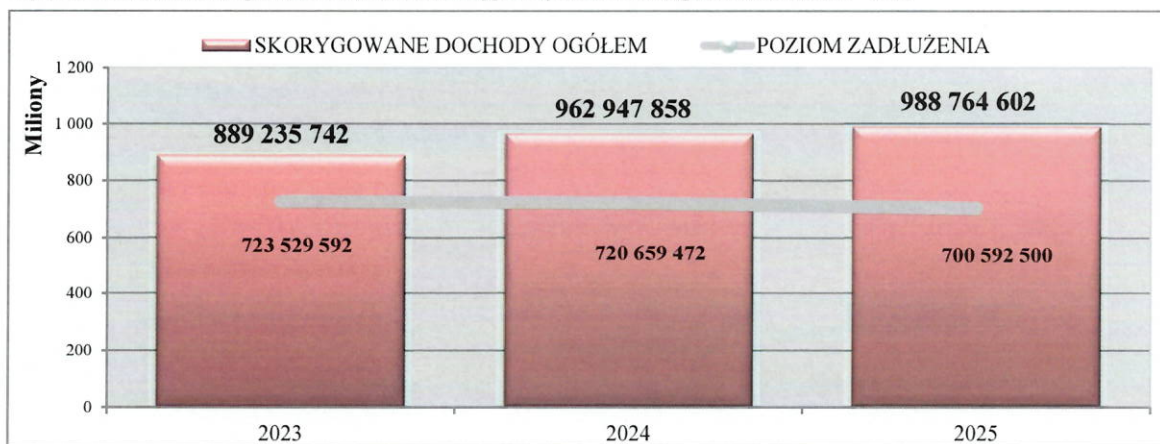
$$\text{Dług} \leq \text{Dochody}$$

(minus) dotacje dotacji i środki
o podobnym charakterze
(plus) przychody - art. 217 ust. 2 pkt 4–8

Tabela Nr 8. Informacja o spełnieniu wskaźnika z art. 7 ust.3 ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
POZIOM ZADŁUŻENIA	723 529 592	720 659 472	700 592 500
DOCHODY OGÓLEM SKORYGOWANE	889 235 742	962 947 858	988 764 602
Wskaźnik (max 1.0)	0,81	0,75	0,71

Wykres Nr 10. Porównanie poziomu zadłużenia do skorygowanych dochodów ogółem w latach 2023 – 2025

W opracowanej prognozie miasto Zabrze spełnia wszystkie wymagane prawem wskaźniki zadłużenia.

Ponadto należy wskazać, iż przyjęte wartości w Wieloletniej Prognozie Finansowej miasta Zabrze zostały założone tak aby w pełni zapewnić realizację zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym jak i latach następnych.